

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Giltig från: 2026-02-05

Innehållsansvar: Jannike Norström, (janle5), Specialistläkare

Giltig till: 2028-02-05

Granskad av: Jannike Norström, (janle5), Specialistläkare

Godkänd av: Flera godkännare finns - se eftersättsblad

Förskjuta menstruationsblödning

Syfte

Stöd i handläggning vid önskemål om mensförskjutning hos ungdomar utan preventivmedel.

Inledning

Genom att förlänga den tid i menscykeln då livmoderslemhinnan påverkas av gestagen kan menstruationen skjutas upp en viss tid. Användare av hormonella preventivmedel kan inte skjuta upp blödning enligt denna rutin.

Att förskjuta mens tillhör vårdcentralernas uppgift enligt [Ansvarsfördelning mellan allmänmedicin och gynekologi](#) (vgregion.se). Läkare på ungdomsmottagning kan även, i mån av tid, åta sig detta.

Handläggning på UM

Förfrågan tas emot av barnmorska och antecknas i journalen, tillsammans med uppgift om senaste menstruation, mensintervall, tidigare och nuvarande sjukdomar, aktuell medicinering och eventuell läkemedelsöverkänslighet. Kontraindikationer mot trombos ska noteras i journal. Även tidsperiod då menstruation inte är önskvärd noteras i journal. Läkare utfärdar recept men läkarbesök behövs inte.

Barnmorska informerar patienten om behandlingen enligt nedan. Har patienten debuterat sexuellt kan detta vara ett bra tillfälle att diskutera preventivmedel.

Behandling

Vid mensförskjutning används noretisteron (Primolut-Nor) eller medroxiprogesteronacetat (Provera).

Observera att tillfällig peroral gestagenbehandling inte ger antikonceptiv effekt.

Primolut-Nor:

- 5 mg x 2
- Behandlingen startas senast 3 dagar före väntad mens
- Behandlingstiden bör inte överstiga 2 veckor
- Blödning inträffar 2–3 dagar efter avslutad behandling
- Kontraindicerat vid riskfaktorer för venös tromboembolism

Provera:

- 10 mg x 1
- Behandlingen startas 1 vecka innan (senast 5 dagar före) väntad mens
- Blödning inträffar 2–7 dagar efter avslutad behandling

Två till tre dagar efter avslutad behandling får patienten en blödning som kan vara något rikligare än vanligt. Om genombrottsblödning uppstår under behandlingen rekommenderas att behandlingen avbryts. Det är inte farligt att förskjuta mensen längre än 7 - 10 dagar, men risken ökar för genombrottsblödning.

Patienten bör informeras om att det inte finns någon garanti för att behandlingen kommer fungera.

Biverkningar

Bröstspänningar, illamående och premenstruella symtom.

Kontraindikationer

- Leversjukdom
- Porfyri
- Graviditet - Om en användare är omedveten om pågående graviditet eller om konception skulle ske under pågående behandling, finns ingen anledning till oro relaterad till respektive dos och behandlingstid.
- Riskfaktorer för venös tromboembolism (gäller endast Primolut-Nor) - Varningarna är baserade på kunskap om att omvandling av noretisteronacetat till östrogenet etinylöstradiol sker in vivo och resulterar i plasmanivåer av etinylöstradiol motsvarande dem som nås vid behandling med kombinerade p-piller.

Relaterat material

- Läkartidningen: [Dra tillbaka varningen för Primolut-Nor \(noretisteronacetat\) \(lakartidningen.se\)](#) samt replik [Varningar kring Primolut-Nor naturlig del av säkerhetsarbetet \(lakartidningen.se\)](#)
- Fass.se
- [Del 9. Hormonbehandling vid endometrios 210216 \(sfog.se\)](#)
- Region skåne [Mensförskjutning - AKO Skåne-riktlinje för primärvården - Vårdgivare Skåne \(skane.se\)](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje verkställighet

Gäller för: Västra Götalandsregionen

Innehållsansvar: Jannike Norström, (janle5), Specialistläkare

Granskad av: Jannike Norström, (janle5), Specialistläkare

Godkänd av: Agneta Lindkvist, (agnjo28), Områdeschef, Lena Stenfeldt, (lenst48), Områdeschef

Dokument-ID: RHS9921-2065389356-7

Version: 5.0

Giltig från: 2026-02-05

Giltig till: 2028-02-05